

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, január 17-én.

17. szám.

A politikai hét.

A képviselőház holnap berekeszti első ülészakát és kedden megnyitja a másodikat. Mire pedig az alakuláson átesik, nyomban meg is indul a munka, mert sok halmozódott össze az első ülészak két obstrukciója nyomán.

Ez a két obstrukció vezet rá a lefolyt politikai hét legérdekesebb eseményére. (A főrendi ház provizóriumos ülése nem volt az.) Függetlenségi újságok írják, hogy „Achilles unja a komédiát és haragosan sátrába vonul”. Ezt az Achilles urat, aki most kiáll a sorból, két héttel ezelőtt még Justh Gyulának hívták és bár Makón kijelentette, hogy azért vonul vissza az aktív politika mezejéről, mert nem szereti a komédiát, két héttel ezelőtt még a komédiát is szerette, hiszen ő vezette az obstrukciót.

Nagyon érdekes eset ez a Justhé. Nagy kedvteléssel rendezte az obstrukciót, vagy ahogy mondani szeretnék, a magas színvonalu vitát. Ezt komolyan, majdnem ambícióval csinálta, pedig maga is jól tudta, hogy a parlamentarizmus pilléreit döntögeti vele. Mikor pedig a saját bajtársai azt mondták január harmadikán, hogy immár sikerült a második provizórium törvényerőre emelését megakadályozni, tehát idejénvaló a magas színvonalon álló vita leszerelése: akkor Justh Gyula megharagudott és (éppen kapóra jött az Ugron Gábor példaadása) ő is duzzogva vonul vissza az aktív politika mezejéről. (Melesleg szólva, a világ csak most fogja megtudni, hogy az obstrukció annyit jelent, mint aktív politika.)

Achilles tehát haragosan vonul sátrába. És talán sosem csinál többet obstrukciót. Busul is miatta sok független férfiú. De mi, tudja az ég, nem eresztjük bunak a fejünket; mert tisztelet a Justh Achilles rokonszenves egyéniségének, de mégis azt hisszük, hogy a parlamentarizmus csak nyer vele, ha az obstrukciók Achillese haragszik és sátrába vonul. Sohasem válik az hasznára a parlamentarizmusnak, ha erőszakos eszközök használata jön divatba, most pedig különösen okos dolog volna, ha a duzzogó Achilles egy darabig ki nem mozdulna sátrából, mert nagy munkanapok várnak a törvényhozásra, amikor a „magas színvonalu viták” rendezése némiképpen az ország legnagyobb érdekeibe ütköznék.

Egyébként az Ugron Gábor és a Justh Gyula félrevonulása nincsen a tanulságnak híjjával. Mert a függetlenségi párt megtanulhatja belőle, hogy mind rosszul jár, aki akarva-akaratlan a parlamentarizmus megrontására törekszik. Mindenkinek szent a parlamentarizmus s aki mégis ellene tör, az lehet erős, mint Ugron, és lehet tiszteletreméltó, mint Justh — de előbb vagy utóbb meghasonlik önmagával és még józanságra mutat, ha ilyenkor ki a harcvezonalból.

Ugy lehet, tanul is belőle a függetlenségi párt és a törvényhozás a parlamentáris keretekben végezheti munkásságát. Erre szükség is volna, mert még a tavaszig el kell intézni az egész költségvetést, amelynek tárgyalásához

pedig a szociálizmus, a nemzetiségek, Fiume, a torontáli éhezők és a Hódmező-Vásárhelyen kifakadt igazgatási sebek bőven nyújtják a témákat. Ha mindenről csak annyit beszélnek, amennyit a témák megkívánnak, akkor is ugy elnyulhat a vita, mintha Justh Achilles nem is vonult volna duzzogva a sátrába és most is ő rendezné, természetesen magas színvonalon...

Mivel foglalkozott a külföld?

Németország külpolitikai szenzációja, a kínai kérdés ezen a héten elveszítette rendkívüli jellegét. Bülow, az új külügyi államtitkár, kiállotta a tűzpróbát és Henrik herceg, az admirális, kínai hadi jelvények helyett a pekingi császár ajándékaival fog visszatérni. Nem lehetetlen, hogy ez alkalommal a német császár harmadik fia részére is magával hozza a kettős sárkányrendet. Aki egyébiránt összeveti a többi külföldi eseményeket, az így is gondolkodhatik: *Balfour*, a kincstár első lordja, következőket mondta ezen a héten: „Angliának nincsenek területi érdekei Kinában, hanem csak kereskedelmi érdekei vannak ottan. Ennélfogva nincs közünk a foglaltsokhoz, de azt már nem fogjuk tűrni, hogy Kelet-Ázsiában is védvamos politikát inauráljon valamely nagyhatalom.” Már most ezt a nyilatkozatot bizonyosan kellőképp mérlegelték Berlinben és a diplomáciai aktákban bizonyosan nyoma maradt annak, hogy Németország nem volt egészen következetes a harci kirándulásban.

A *Kreuzzeitung* érdekes epizóddal járul ahhoz a belpolitikai törekvéséhez, amelyet említettünk mult heti szemlénkben. A junkerujság egészen határozottan exponálja magát amellet az eszme mellett, hogy az általános választói jog ne gyakoroltassék titkosan. A birodalom új parlamentje így védekezik majd a szociáldemokrácia ellen. A flottakérdésben — melyen a nemzeti liberálisok már összekülönböztek — az az új, hogy a lengyelek ilyen lojálisan nyilatkoztak: „*Damus avenam*, de abban a reményben, hogy már ezentul csak kevesebbet fognak kérni egyszerre.” A birodalmi kormány meg is ígerte a mérsékeltabb tempót. A „flottabarátok” különben a héten a császár kedve szerint való tüntetést is rendeztek Berlinben. Azt mondják, hogy minden második tüntető állampolgár porosz királyi kereskedelmi tanácsos volt.

Franciaország annyira előtérbe tolt a hét politikájában, hogy a párisi eseményeket itt legfőlebb megismételni lehetne. Azt mondhatni csúpan, hogy Eszterházy felmentése előrelátható volt, de a Zola levelének következtései előre nem láthatók. Nem szabad kevesre becsülni ezt a fordulatot. Ha Franciaországban szólal meg a nemzet egy nagy írója, akkor az többet jelent, mintha a németeknek beszél Moimmsen. A Dreyfus-ügyet tehát egészen napirenden levőnek kell tartanunk még folytatólag is.

Az európai béke kvalitására nézve jellemző az, amit tegnapelőtt *Dániában* szomorú szívvel jelentett be a kormány a törvényhozásnak. A nagyhatalmak ugyanis visszautasították

a dán kormánynak azt a propozícióját, hogy Dániát is olyan neutrális országnak ismerjék el, aminő Svájc vagy részben Belgium. Az első kosarat Németország adta; persze, hiszen csak nem lehet örökre lemondani a Schleswigen tul való terjeszkedésről.

Törökország hallatlan dologra határozta el magát: épített négy pánczéloshajót, két czirkálóhajót és két torpedójágerit. Még vasutat is épített ezenkívül és páratlan kedvezményekben részesíti a német vállalkozókat. Azonkívül engedményeket tett a bolgároknak Macedóniában. *Ennyi* agilitást egyszerre már rég nem tanusított az ottomán kormány. Megvert ellenfelére, *Görögországra* nézve a béke pénzügyi részének sikeres lebonyolítása mellett is jellemző, hogy Athénben nem ünnepelték az ó-naptár szerint való ujesztendőt. Bánatos csend van Görögországban.

Annál vigabb lesz most *Szerbia*, mert Milán hazament a hadsereg főhadisereparancnokának. Ezért már most a hivatalos táviratok szerint haragszik *Bulgária*; Bulgáriának pedig Szlivniczára való tekintettel inkább örvendenie kellene ezen. Magáról az eseményről különben el sem hinné az ember, hogy nemcsak Bulgáriában keltett megütközést, ahol Milán hazatérte idejében különben véletlenül ép Battenberg Sándor emlékét ünnepelték, melegen és fényesen, de nem hivatalosan. Milánnal még az orosz sajtó is foglalkozik. Az orosz sajtó Milán hazatérését az osztrák-magyar befolyás szimbolumának mondja. Az orosz pánszlávok ezen a héten még az albán-kérdést is előrántották, hogy valamit ártsanak a két nagyhatalom jó viszonyának. Azt mondják, hogy az albánokat az osztrák-magyar diplomácia mesterséges uton a maga céljainak nyerte meg. Azért opponálnak a szultánnak és Montenegrónak mindenben, mely utóbbi ország ellen különösen rossz indulattal vannak. Annyira osztrák-magyarok ezek az albánok, hogy minden katolikus albán házban ott őrzik boldogult Rudolf trónörökös arczképét is, mint valami nemzeti szentét. (Ekkora sikert már rég nem hánytak fel a mi külügyi kormányunknak.)

Spanyolország akkorra tartogatja a meglepetést a világnak, amikor majd elkészült Weyler tábornokkal. De ez nehéz feladat. Egy generális keményfalat a Sagasta-kormánynak.

Ausztriában nincs hát kibontakozás. Gautsch hiába örült a siker első fázisának, a második fázis már nem akar bekövetkezni. A második fázis alighanem ez lesz: Thun, a volt prágai helytartó [miniszterelnöknek, az octroy alkotmányának. A németek ugyanis már tovább mentek az eddigi opponálásnál: az általános zavarba megint belevegyítették a maguk külön káoszát is. Megint nincs kompakt németiség, amelylyel tárgyalni lehetne! A klerikálisok szövetkeztek ugyan a többi németekkel és ezen a héten pláne olyan erősen nemzeti beszédeket mondtak a tiroli és a felső-ausztriai néppárti gyűléseken, hogy olyat Tirol és Felső-Ausztria még alig hallott;

de Schönererék már megint tovább mentek. Egyik vidéki lapjukban közzétették kívánságait. Kívánságuk — melyet a lojalis bécsi sajtó nem is reprodukált — ez: „Perszonál-unio, Galiczia különállása és a többi örökös-tartományok belépése a német birodalomba, mint bundba. Hiszen azért — úgy mondják — Ausztriának lehetne olyan rezervált közjogi helyzete, amilyen például Bajororszáé. (II)“ A bonyodalom tovább halad a kinembontakozás felé. Mára várják a német képviselők kivonulását Prágában, ámbar a Fremdenblatt még reméli a békét. A csehországi pártok tegnapi konferenciája tényleg titkos volt és így nem lehet tudni biztosat. A szlávok egyébiránt azzal vádolják a németeket, hogy tulajdonképpen megbánták a békealkudozásokat és csak újabb casus belli-t keresnek a cseh tartománygyűlésen.

POLITIKAI HIREK.

A főrendiháznak délután egy órákor ülése lesz.

A Jeszenszky román rendjele. A hivatalos lap vasárnapi száma egy csomó rendjelviselési engedély közt közli, hogy a király dr. Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsosnak megengedte, hogy a román királyi koronarend középkeresztjét a csillaggal elfogadhassa és viselhesse. Ez az a gyakran emlegetett román középkereszt. Ez az, amelyért diplomáciai levelezéseket váltottak, amelyért minisztertanácsot és népgyűléseket tartottak Bukarestben. A világ legármányosabb középkeresztje ez. Annyit írtak róla és mégis mindig újat tudunk róla... Nini, ma meg az sül ki, hogy a csillaggal együtt adományozták Jeszenszkynek.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus-ügy.

(Távirati tudósítás.)

A tegnapi és a mai nap a tüntetéseké volt. Demonstráltak Dreyfus és Zola mellett és ellen s órációkban részesítették Saussier tábornokot.

Tegnap este a Tivoli-Vaux hallejében népgyűlés volt, amelyen mintegy ezer ember vett részt. Michel Lujza és Faure Sebestyén a humanitás nevében tiltakoztak az Esterházy-pör titkos tárgyalása ellen, mint amelylyel elnyomták az igazságot. A gyűlésen ilyen kiáltások hallatszottak:

— *Le Drummondal és Rochefort-tal! Le a megvásároltakkal!*

Rendzavarás nem történt.

A mai nap során már többfelé volt tüntetés. A legjelentékenyebb demonstráció a Concorde-téren történt, ahol néhány diák, számos kereskedelmi alkalmazott, a munkások és foglalkozás nélküli egyének tüntettek. A Rue de Bruxelles-en bevették egy ház ablakait, amelyet Zolának gondoltak. A tüntetők innen a Bastillehoz és később a Boulevard St. Michelre vonultak, ahol szidták Zolát és a zsidókat. Néhány kávéház ablakait bevették. Sok helyt:

Éljen a hadsereg! Éljen a rendőrség! kiáltások hallatszottak. A rendőrség azzal jutalmazta ezeket az óvációkat, hogy szétszórta az éhjenzőket és tizenöt lelkes hazafit letartóztatott.

A Vendome-téren a katonai kormányzó-ság palotája előtt nagy óvációkat rendezett a tömeg Saussier tábornoknak. A tágas téren számos veterán-egylet és tornaegylet vonult el a kiáltásokkal: *Éljen Saussier! Éljen a hadsereg!* Saussier disztyenruhában megjelent az ablaknál és ő, valamint a körülötte álló vezérkara, viszonozták a tömeg üdvözlését. Rendzavarás nem történt. A Vendome-térhez vezető utcákat óriási tömeg töltötte meg. Több, különösen diákokból álló csoport a Rivoli-utczába vonult a tőzsde elé, ahol Zolát szidalmazták. A rendőrségnek nem volt oka a beavatkozásra.

Dreyfus exkapitány neje Cavaignac levelére adott válaszában határozottan azt állítja, hogy férje sohasem tett vallomást Lebrun-Renault kapitánynak, aki a lefokozásnál interveniált. Hozzáteszi, hogy Lebrun kapitány és több személy a hadi törvényszék előtt eskü alatt megcáfolták Cavaignac állítását. A levél e szavakkal végződik:

„Szerencsétlen férjem — esküszöm önnek — életében vagy halála után, de rehabilitálva lesz. Mindez a gyalázat semmivé válik. A teljes igazság napfényre jut. Sem én, sem barátaim, sem mindazok a férfiak, akiket én csak nevük-ről ismerek és akik az igazság szolgálatába állottak, egy pillanatra sem fognak felhagyni a küzdelemmel.“

Forinetti százados, a cherchemidi-utczai fogház volt igazgatója, kijelentette az „Aurore“ tudósítója előtt Dreyfusnének Cavaignachoz intézett levele ügyében, hogy Lebrun-Renault kapitány közölte vele, hogy Dreyfus sohasem tett előtte vallomást.

TÁVIRATOK.

Cseh tiltakozások.

Bécs, január 16. A bécsi cseh egyletek ma tiltakozó gyűlést akartak rendezni Kolisko képviselő indítványa ellen, amely szerint Alsó-Ausztriában a német legyen az egyedüli tanítási nyelv. Annak a helyiségnek a tulajdonosa azonban, ahova a gyűlést összehívták, megtagadta a terem átengedését. A ház előtt vagy 3000 ember gyűlt össze, akik miután a rendőrség szétszórta őket, más helyiségbe vonultak, megtartották a gyűlést és meghozták határozati javaslatukat az említett indítvány ellen. A gyűlés után a városháza elé vonultak, a rendőrség azonban szétkergette őket.

Bécs, január 16. A Leopoldstadban ma délelőtt cseh népgyűlés volt. A gyűlés után mintegy 300 munkás mellékutczákon be akart vonulni a belvárosba. A rendőrség azonban szétszórta a munkásokat, mielőtt az első kerületet elérték volna.

Prágai csendélet.

Prága, január 16. Ma délelőtt néhány diák sétált a Grabenen, diáksipkával a fejükön. Az ott összegyűlt tömeg kettőjük fejéről letépte a sipkát és egy diákot bántalmazott. A tömeget a rendőrség verte szét, két elfogatás történt. Délben 400 szocialista a „Narodni Listy“ szerkesztősége előtt tüntetett, ezeket is a rendőrség kergette szét.

A szerb király programja.

Belgrád, január 16. A hivatalos lap közli Sándor király beszédét, amelylyel az újév alkalmából a kabinet üdvözlétére válaszolt. A király köszönetét fejezte ki a szerencsekívánatokért és kijelentette, hogy többször világsan megjelölte azt az irányt, melyben az állam ügyeit vezetni fogja. Már e feladat komolysága elég bizonyíték az iránt, hogy bizalmat helyez a miniszteriumba. A kabinet tevékenysége a múlt évben csupán kezdődött, teljes kifejlődést a folyó évben kell nyernie. A kijelölt feladat teljesítésére nem egy vagy két év, hanem évek hosszú során át folytatott tevékenység szükséges. E feladat: a tulzott és meddő pártküzdelmek elnyomása, az ország rendjének helyreállítása, a pénzügyek teljes erővel való megszilárdítása, a gazdasági erők kifejlésztése, a hadsereg ápolása és tökéletesítése és az egész állami lét sikeres emelése. Ez állami program végrehajtásában a miniszterium számíthat a korona szilárd bizalmára és állandó támogatására. Végül hangsúlyozta a király, hogy a miniszteriumnak még egy feladatot kell teljesítenie és ez annak a hajnak a kiirtása, hogy a közönség hisz a folytonos változásokban és meglepetésekben.

Milán audienzián.

Bécs, január 16. Ő felsége ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta Milán királyt, aki a szerb tábornoki egyenruhát viselte a Szent-István-rend szalagjával.

Földrengés.

Róma, január 16. Bolognában és Ferrarában gyenge földlökéseket észleltek.

A krétai kormányzó.

Athén, január 16. Itteni hírek szerint diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel kísérik ama tárgyalásokat, melyet a nagyhatalmak kormányai között György hercegnek Kréta fő kormányzó-jává való kinevezése ügyében folynak. Megbízható értesülések szerint Oroszország javaslatához Francia és Olaszország már hozzájárultak. Ausztria és Magyarország még nem nyilatkozott; csak Németország okoz még némi nehézségeket, melyek, mint általában hiszik, török befolyásra vezethetők vissza; mivel a szultán egy görög herceg kinevezése esetén attól tart, hogy ez a bevezetése lenne Kréta annexiójának. Mondják, hogy mielőtt Oroszország a javaslatot megtette, sűrű táviratváltás folyt a görög király és a csár között és hogy a csár követe, ki állítólag ujévi ajándékot hozott a királyi családnak, tulajdonképpen e kérdés megoldása végett időzik Athénben.

A sztrájk vége.

Lens, január 16. A bányászok sztrájkja a munkaadók és munkások között létre jött meg egyezés következtében véget ért.

HIREK.

Szathmáry György temetése.

Ma délután három órákor kísérté ki nagy gyászoló közönség utolsó útjára Szathmáry György miniszteri tanácsost, kiben a magyar oktatásügy az iskolák államosításának s főként a népoktatás uttörőjét gyászolja. Három órákor vitték le a lezárt koporsót a halottas ház udvarkertjébe, melyet zsúfolásig megtöltött az előkelő gyászoló közönség és ahol gyászpadon helyezték el Szathmáry György hült tetemeit.

Az egyházi szertartást az elhunyt kartársa, dr. Várady Árpád miniszteri osztálytanácsos fényes papi segédlettel végezte s a halottas szolozsmákat tizenhatagu férfienekkar zengte el. Az egyházi be-szenteles után a halottas kocsira tették a koporsót, mely, valamint a koszorus kocsik, szinte roskadozott a virágerdő alatt.

Negyed négykor indult meg az impozáns gyászmenet a kerepesi temetőbe, hová tisztelőinek, barátainak százai kísérték utolsó útjára Szathmáry Györgyöt.

A nyitott sírnál Várady osztálytanácsos még egyszer beszentelte a nagy halottat s átadták az anyaföldnek megtérő fiát, ki erejét egy nemes czélnak, a magyarság eszméjének áldozta s egy hosszú életen át fáradozott érte.

Koszorukat helyeztek a ravatalra: Az özvegy, a gyermekei, a rokonság, a „Nemzet“ és „Magyar Ujság“ szerkesztőségei, az Eötvös-alap országos tanítók egyesülete, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, Törzs Kálmán, Aggházy Gyula és neje, a VI. kerületi tanítóképző és felsőbb leányiskola tanári kara, a népnevelési ügyosztály, Déva város közönsége (felejtethetlen diszpolgárának), dr. Demkó K. igazgató és esaládja, Wodiáner Arthur, az országos középiskolai tanáregylet, a magyar tanítók kaszinója, Magyarország néptanítói, a magyar tudományos akadémia (levelező tagjának), dr. Wlassics Gyula (szeretett barátjának — babérkoszoru fekete-szalag), a dévai állami főreáliskola tanári kara és ifjusága, a tanítóképző tanárok országos egyesülete, a Fröbel-nőegylet, Schwarcz Gyula egyetemi tanár, a hunyadmegyei általános tanító-egylet stb.

Részvétlíviratokat igen sokan küldöttek a gyászoló családhoz. Igy Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter Bécsből, Jókai Mór, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium VI. ügyosztálya és még igen sokan.

— *Önnapot főszolgabíró. Fröhlich Tivadar,* rajkai (Mosonmégye) főszolgabírótól, ki majdnem félszázadon át szolgált a vármegyei közigazgatást, ma bucsuztak el a járásheli jegyzők és bírák. A bucsuzás megható volt, mert a derék tisztviselő mindenki tiszteli és szereti. A közönség hátaán Langer Kázmér jegyző és Tusch János bíró tolmácsolták, majd Babics oroszvári jegyző a járási

tisztviselők nevében egy remek ezüstserleget nyújtott át az ünnepeltnek, ki könyvek közt mondott köszönetet munkatársainak. Este pedig bankettet rendeztek a tiszteletére, melyen az egész járás intelligenciája jelen volt.

— **A betiltott „privátá.”** *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter, ki egymás után bocsátja ki szigorú rendeleteit, nagy meglepetésben részesítette a tanárokat, amennyiben köriratában betiltotta a külön órák adását. A fővárosi és vidéki tanároknak egyik főjövendelme volt a magántanítás, melytől most elesnek. A minisztert e lépésre az a körülmény indította, hogy sok helyütt tulságba megy a privat órákkal üzött visszaélés.

— **Házasság.** A következő házassági jelentést kaptuk: Felső-kubini és nagy-olaszi *Kubinyi* Árpád, császári és királyi kamarás, országgyűlési képviselő és neje, kunhalmi *Rósa* Josephine, örömmel jelenik leányuknak, *Margitnak*, tolcsvai dr. *Korányi* Sándor egyetemi nyilvános rendkívüli tanárral 1898-ik évi január hó 22-én délelőtt 10 órakor az egyetemi templomban leendő házassági egybekelését. Hasonló jelentést adott ki a völegény családja is.

— **A nemzetiségek emlékirata.** A nemzetiségi izgatók által május végére tervezett nagy tiltakozó kongresszus tudvaleg emlékiratot szándékozik ő felsége elé terjeszteni, mely emlékiratban a nem magyarjaink nemzetiségek sérelmeit fejtegetni akarják. Ez emlékirat szerkesztéséhez már most hozzáfognak és a végből az izgatás vezetői a hét folyamán ismét találkozni és tanácskozni fognak. Valószínű, hogy *Gavrila* Emil újvidéki ügyvédet bízzák meg a memorandum kidolgozásával, melyet sok ezer példányban szét akarnak küldeni a vidékre, hogy amire a kongresszust megtarthatnák, már hivatkozassanak arra, hogy hányan írták alá a memorandumot.

— **Halálozás.** *Ugron* Sándor nagybirtokost súlyos csapás érte, neje, született *Kendeffy* Róza tegnap sérgel hirtelen elhunyt Kolozsváron. Az elhunyt matrónt az *Ugron*, *Kendeffy* és *Bánffy* családok gyászolják.

— **A párba sebesültje.** *Fennesz* János, kit már három napja ápolnak Dollinger tanár klinikáján homloksebével, melyet *Bakos* Józseffel való pisztolypárbaiban kapott, ma éjjel szerencsésen átesett a krízisen. *Dollinger tanár nagy műtétje teljesen sikerült.* A beteg láztalan, agyhártyája nem lobosodott el s a fiatal ember iránt érdeklődőket, köztük az aggodalomtól beteggé lett édesanyját kezelő orvosai azzal az örvendetes hírrel lepték meg, hogy jobban van s bár esetleg hetekig kell még fekdnie, *gyógyulása biztos.*

— **Hajók kalandjai.** *Fiumei* levelezőnk távirata alapján hírt adunk már arról, hogy az *Adriatico* gőzös és a *Maddalena* vitorlás elűnt. Ma a két elvesztettnek hitt hajóról levelezőnk a következőket táviratozza: Az elvesztettnek hitt *Adriatico* gőzös megkerült. A sűrű köd elől az algiri kikötőbe menekült, ahonnan nyolc napi kóséssel holnap érkezik meg Fiuméba. A *Maddalena* vitorlásról semmi hír. Komolyan aggodnak a sorsa miatt, mert a közel levő *Selvo* szigetet még december 27-én elhagyta. A vitorlás bort hozott a raktár-vállalat részére.

— **Temetés.** Baranyavári *Ullmann* M. G. fővárosi nagykereskedőt ma délelőtt 10 órakor temették el nagy részvét mellett a nagymező-utcza 49. szám alatti gyászházban. A végtisztességen előkelő közönség volt jelen. A gyászszertartást dr. *Kohn* Sámuel budapesti főrabbi végezte, miközben a templomi énekkar Lazarus főkantor vezetésével megható gyászéneket adott elő. A szertartás után a kerepesi-úti temetőbe vitték a megboldogultat s ott helyezték el örök pihenő helyére.

— **A bagaméri zendülés.** *Bagamérről* jelentik: Tegnap délelőtt a 39. gyalogezred 19. százada, mely hetvenöt emberrel *Jurák* Emil százados vezetésével, *Schwarczleitner* hadnagygyal és *Haidé* tiszthelytessel szerdán éjjeli távirati megkeresésre, a lázongó Bagamérra sietett, elhagyta a községet. A *nyugalom* ugyanis helyreállott. A lakosság csupán *Szérthory* Gyula jegyző visszalépését követeli. A jegyző azonban nem akarja állását odahagyni, mert állítása szerint, csak a törvényben előírt köteleességét teljesítette, amikor szí-

goruan hajtotta be az adóhátralékokat. Érdekes, hogy *mindössze egy forint ötven krajczár utadóról volt szó*, amely a zendülésre alkalmat szolgáltatott. A hangulatot különösen az a hír tette oly elkéseredetté, hogy *Balogh* Imre gazdaembertől, ámbár megfizette már egy forint 50 krajczárnyi utadóját, még egyszer követelték azt. *Balogh* Imrének ez a három korona életébe került, mert egy csendőrszuronya halálós sebet ejtett rajta. Feleségét és három árját hagyott maga után. A vizsgálóbíró eddig *ötven embert* tartóztatott le. A főbűnösök: *Lipcsey* Sándor, *Vecsey* Sándor és *Sztics* András jómódu parasztagdák.

— **Körözött könyvelő.** *Weinwurm* Hugó Albert, *Platz* Károly bécsi könyvnyomdatulajdonos könyvvezetője, 2840 forintos bankutalványt hamisított, a pénzt fölvette s megszökött. A budapesti rendőrséget is értesítették az esetről, hogy ha *Weinwurm* Hugó Albert erre venné útját, illő fogadtatásban részesítsék.

— **A grinádi molnár leánya.** Egy gyönyörű, 17 éves leányka vetette magát tegnap este Pozsony-Szent-György és Grinád közt a gyorsvonat elé. Amikor észrevették, már szöske feje is, apró lábai is elváltak karcsu derekától. Nagyon szerelmes volt a szegény s szülei elleneztek epedve óhajtott boldogságát. *Jarolin* Emmának hívták és egyetlen leánya volt a grinádi molnárnak.

— **Új nyomdacsím.** Az Országgyűlési Értesítő kö- és könyvnyomdaja részvénytársaság *Teleki* Géza gróf elnökle mellett ma tartott rendkívüli közgyűlésén czégcímét *Verbóczy* könyvnyomda részvénytársaságra változtatta. Egyúttal a leköszönt *Egyesi* Géza helyére igazgatósági tagul *Garai* Benő fővárosi ügyvédet választotta s *Concha* Károly ujonan szerződötlettel vezérigazgatónak a cégjegyzési jogosultságot szavazta meg. A könyvnyomdai részvénytársaság a király által ajándékozott tiz szobor egyikének nevével azért cserélte fel régi czégcímét, mert könyvnyomdai működésének az „Országgyűlési Értesítő” című könyvnyomatos lappal való gyakori összetévesztése számtalan félreértésre és anyagi kárra szolgáltatott okot.

— **Elűtötte a vonat.** *Supina* Erzsébet, tencseni illetőségű, 78 éves öregasszonyt, amint tegnap este Pöstyén és Binóc között a sötétben át akart botorkálni a vasúti töltésen, az éppen arra haladó vonat elűtötte. A szegény anyókat eszméletlen állapotban szállították be a pozsonyi országos kórházba. Életéhez semmi remény.

— **Munkásgyűlések.** Ma, a pihenőnek szentelt vasárnapon gyűlést tartottak a fővárosban az *asztalosok és a kőművesek.* Az asztalosok a szerveződésképzéséről és a szaksajtóról tanácskoztak. Elhatározták, hogy a múlt évi kongresszuson megválasztott szervező-bizottság a husvétünnepre *országos kongresszust* hívjon össze. — **A kőművesek** gyűlésükön szükségének mondták a rövidebb munkaidőt, a magasabb munkabért és a „partiführer”-rendszer eltörlését.

— **London bajai.** *Londonból* írják a következőket: Londont, mint valószínűleg minden nagyobb várost, időnkint bizonyos bajok lepik meg, melyeket nagy ijedség követ. Nem kell másra gondolni, csak a *hasmetsző Jackra*, aki egy időben állandó rettegésben tartotta az angol fővárost. Jelenleg a tüzek keltének a londoniak körében nagy izgatottságot. A nagy City-tűzzel kezdődött a veszedelem. Ezt már régen elfelejtették volna az emberek, ha ismételve nagyobb tüzesetek nem lettek volna, melyeknél sok emberélet veszett oda. Ezek a tüzek újra és újra a City-tűz ügyében megindított vizsgálatra terelik a figyelmet, melynél a londoni tűzoltóság, illetőleg a szervezete, mert az egyes tűzoltók bátorságát és derekasságát senki sem vonja kétségbe, a vádlott. Vajjon lesz-e valamennyi eredménye ennek a vizgatlatnak, az kétséges. Ha Angolország népét valamelyik nyilvános botrány felizgatja és ezért áldozatot követel, akkor lehetőleg gyorsan nagy garral vizgatlatot indítanak. Ez a vizgatlat azután jósokáig eltart és végül, miután a közönség megnyugodott, elposványosodik. Így lesz valószínűleg a jelen esetben is. Említést érdemel egy tény, mely megvilágítja a tűz óriási terjedelmét. A tűzoltótisztek vallomása szerint a tűz alatt negyvenmillió liter vizet fecskendeztek. A City-tűzet egyik tűz sem érte el terjedelem és pusztítás tekintetében, de feltűnést keltettek azokkal a tragikus eseményekkel, amelyek nyomukban jártak. Ez áll nevezetesen a Bethnal-Green keleti városrész egyik

családjának borzalmas sorsáról. Ez eset tárgyalása London szegényeinek életéből olyan borzalmas képet mutatott, hogy bővebb megfontolásra érdemes. A katasztrófa áldozatai voltak *Jarvis* asszony és annak *kilencz gyermeke*, akiknek kora 16 év és nyolcz hónap között váltakozik. Néhány perc alatt, valószínűleg álmukban, valamennyien ott letek halálukat az égő házban. Kegyetlen sorsnak tűnik ez fel, de az ember kételkedni kezd abban, vajjon igazán ilyen kegyetlen volt-e a sors, ha megtudja, milyen életet élt ez a család. Ez az elpusztult tiz személy két szűk, nyomoruságos kamrában lakott, ahol az anya és öregebb gyermekei szüntelenül dolgoztak, hogy éhen ne haljanak. A szomszédok azt vallják, hogy az asszony ugyszólván sohasem ment ki a házból, hanem gyermekeivel együtt nap-nap után, hétköznap úgy mint vasárnapon dolgozott. Munkájuk az volt, hogy gyufaskatulyákat készítettek és ezzel bizony csak nagyon keveset kerestek. Ha egész nap és még fél éjjelen át is erőseu dolgoztak, akkor egy nap körülbelül 70 krajczárt kerestek. Ebből hetenként 4 forint 30 krajczár lakásbért kellett fizetniök. Miből és miként éltek? A családapa súlyos betegen feküdt a kórházban s ugyanazon a napon halt meg, amelyen családja megégett. Az életnek ez a nagy, megrázó drámája ismét felrázta lethargiájából a világváros lakosságát, amely most nemcsak arról beszél, hogyan kellene újra szervezni a tűzoltóságot, hanem arról is, mi módon segítsenek a szegényeken.

— **Érdekes főkötő.** *Debreczeni* levelezőnk írja: Sokat beszélnek most városunkban gróf *Batthyány* Lajosné főkötőjéről. Ez a főkötő úgy került Debreczenbe, hogy midőn 1844. október 6-án Pozsonyban Kossuth Lajos kezdeményezésére gróf *Batthyány* Kázmér elnökle mellett megalakult a honi ipar védelme és fejlesztése czéljából a védegylet s ennek debreczeni osztálya is szervezkedett, az 1846-iki harmadik iparkiallítás után, s a debreczeni hölgyek Pestről kérték a magyar főkötő mintáját. *Batthyány* Lajos grófnő ekkor küldte a debreczeni honleányoknak a máig kegyelettel őrizett főkötőt, amelyet a budapesti nőipariszkolák muzeuma számára kértek mostanában átengedni, de a Csokonai-kör választmánya kijelenti, hogy az értékes ajándéktól nem válhat meg.

— **Mese az elűnt és a megkerült sisakról.** Csodálatos történet az, amely elmondja, hogy mi módon került *Stolze* katonalegény sisakja harmincegy év eltelte után ismét a gazdájához. 1866 július 3-án, ezen a véres napon került le a fejről a sisak és most kapta ismét vissza. Csodálatos a történet, de való és szól a következőképen: A *Liegnitz* 7. számú granátoszerezd két tisztje, *Bagrnsky* és *Nikisch* hadnagyok nem régen, távlovaglásuk alkalmával, a königrázi csatatérre értek. Nagyon érdekelte őket a nevezetes hely, ahol egykor annyi vér folyt, bejárták az egész csatatér, felkeresték a sírokat s végül megnézték a csatatéren talált fegyverek és felszerelési tárgyak gyűjteményét. A többi között feltűnt nekik egy jó karban levő gyalogsági sisak. Felemelték, megtéktették és a belsejében ott látták a következő czédulát:

— *Stolze, 27. gyalogezred, 3 zászlóalj, 10. század.*

Régi szokás a katonaságnál, hogy minden legény minden ruhadarabjára felírja a nevét. A sisakot tebát valamikor egy bizonyos *Stolze* viselte. De hát hol lehet a sisak tulajdonosa? A föld alatt pihen-e már a derék *Stolze*, vagy talán még az élők között van? Ezek a kérdések izgatták a tiszteket és elhatározták, hogy hazaérve megpróbálják, nem-e lehetne-e a sisak gazdáját felfedezni? És megtalálták. Erélyes kutatás után *Müllendorfban* ráakadtak egy ácsmesterre, aki a *Bagursky* hadnagyhoz írt következő levéllel igazolta személyazonosságát:

Uraságnak megköszönöm szives értesítését. *Kijelentem, hogy én 1896. július 3-án elvesztettem a sisakomat* és most nagy örömmre szolgálja, ha azt ismét visszakaphatnám és tulajdonomul tekinthetném. Amikor előre is megköszönöm ez irányban való szives fáradozását, maradjok teljes tisztelettel *Stolze Vilmos* ácsmester.

A hadnagy azt a hírt mindjárt Ladoraba küldötte és kérte, küldjék el neki a sisakot. Ez meg is történt. A sisak sértetlenül Liegnitzbe érkezett és a 27. ezred tulajdona lett. Az ezred nagylelkűen elküldötte a megkerült sisakot Müllendorfban a derék

Stolzenek. Ennek a családja nagy tisztelettel fogadta a családfőnek 31 év előtt eltűnt és most ismét megkerült sisakját. Nagy örömben *Stolze* levelet irt *Steinsky* császári és királyi kapitánynak, a Königráti csatater gondozójának, akinek közbenjárása nagyban elősegítette azt, hogy ő visszakapta a sisakját. A levél így szól:

Egész alázattal tudomására adom, hogy a Hegnizi kerületi parancsnokság elküldötte nekem a sisakomat, melyet 1866. július 3-án Königrätz mellett elvesztettem. A sisak visszanyerését első sorban önnek köszönöm és azért őszinte szívvel hálámot fejezem ki. A sisak utódaimat mindig emlékeztetni fogja arra az emlékezetes időre és mindenkit meg fog győzni arról a lovagias, bajtársias szellemről, melyet ön, tisztelt kapitány ur, mint az akkor ellenséges, most azonban valánk barátságban élő hadsereg tisztje, kimutatott akkor, amikor megemlékezett rólam, az egyszerű katonáról. *Stolze* ácsmester.

Igy jutott el *Stolze* sisakja 31 év múlva a tulajdonosához és most a derék ács-család leginkább féltett kincse.

— Aki feleségét meg akarja pörkölni. *Kunyis* György fülányi lakos nem a legjobb viszonyban élt a feleségével. A minap két sertést hajtottak Eperjesre oly tervvel, hogy az ottani vásáron azt eladják, de a vásár nem sikerült. Hazamenet *Kunyis* az állatokat Kapin egy ismerősének akarta hitelbe eadni, amire azonban a nő — ki különben is az egész vagyon kizárólagos birtokosa — rá nem állt. E miatt a részeges férj dühbe jött, feleségét utközben összeszurkálta, otthon pedig az udvaron egynehányszor fel- s alávonozta és aztán botjával véresre verte. Dühének azonban ez sem volt elég, hanem éjjel felgyújtotta a házat azzal a szándékkal, hogy az asszony bennéjen. Gonosz terve azonban nem sikerült, mert az asszonynak sikerült a lángok alatt már-már összerokadozó vityillóból kimenekülni. A veszedelmes embert le tartóztatták.

— Paraszt-furfang. Nagymizdó vasvármegyei község lakosait napok óta kínos izgatottságban tartja egy falubeljük lelketlensége, aki a fél falut következtes megfontolt ravaszsággal megkárosította. Régebbi idő óta szállingózott a hír, hogy *Szilágyi* János, látszólag jómodu gazdaember és géptulajdonos különféle pénzmanipulációk következtében tönkremenő félben van. Senki sem tulajdonított valami fontosságot a szállingó híreknek. Ha tönkre megy, gondolták, hát az a maga baja. A múlt őszszel tényleg igen hanyagul tett eleget a géptulajdonos fizetési kötelezettségének. Ő persze emellett jól élt, urat játszott, tekintélyét s a vagyonosodás külső mázát igen praktikusán tudta fentartani. Mikor azonban cséplőgépjének részletára kifizetendő volt, melylyel egy budapesti gépügynöknek tartozott, napvilágra jötték *Szilágyi* Jánosnak bűnös cselekedetei, melyeket azóta napról-napra újabb meglepő fölfedezések követnek. A derék ember ugyanis váltókat hamisított. Hozzávetőleges számítás szerint mintegy husz gazdát csapott be, akik mintegy 6000 forintig vannak érdekelve. De mert most naponta újabb hamis váltók kerülnek napfényre, az egész község lakossága állandó rettegésben van, mert senki sem tudja, kinek a nevére hamisított még *Szilágyi* János uram váltókat.

— Gyorsíró-tanfolyam. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület e hónap 22-én este 8 órakor nyitja meg a nagymező-utca 1. szám alatt levő polgári iskolában három hónapra terjedő gyorsíró-tanfolyamát. Az oktatást *Brasch Arnold* okleveles gyorsírótanár a *Gabelsberger-Markovits*-rendszer szerint vezeti. Beiratkozatni a tanfolyam vezetőjénél nagymező-utca 34. szám 18. ajtó alatt lehet.

— Utonállók. *Ungár* Miksa monyorói kereskedő tegnap hajnalban Butyinba indult kocsin, hogy ott nagyobb bevásárlásokat tegyen. Amint *Vojvogyen* község-közelébe ért, két paraszt feltartóztatta s előbb a lovait ütötték le, azután pedig kiragadták *Ungárt* a kocsiból s a fejére több súlyos ütést mértek, úgy, hogy a szerencsétlen eszméletlenül terült el a földön. A banditák ekkor kikutatták a zsebeit és teljesen kifosztották. Valószínű, hogy a kocsi — kinek egy hajszála sem görbült meg — a rablókkal egyetértett. — Ugyanekkor az országuton *Argyelán* Juon monyorói gazda ellen is követtek el rablógyilkossági kísérletet. *Argyelánt* arra tartó fuvarosok mentették ki a rablók körmei közül.

Mind a két eset tetteseit *Argyelán* István és *Pántye* Mikuláj, illetőleg *Argyelán* István és *Verzsagin* Ilaria monyorói lakosok személyében eljogták.

— A hadsereg ellensége. Van a francia fővárosban egy kis utczai boltos. Van több is ilyen, de ez az egy, akiről szó van, esküdt ellensége a hadseregnek. Ezt legutóbb igen erősen be is bizonyította és meg is büntették érte. Az eset a következő: A párisi rendőrbíróóság kilenczedik kamarája tegnap elítélte a huszéves *Bellier* Ferdinánd utczai kereskedőt, aki megsértett egy tisztet. *Nadand* hadnagy szombat, kis csapat élén, Lavel külvárosban a Rue de la Courcasson-on haladt és ekkor *Bellier* öklével fenyegetőzve, ezt kiáltotta feléje:

— Nini, hogy henczeg! Gyilkos! Jövendőbeli Esterházy őrnagy!

Egy rendőr, aki ezt hallotta, mindjárt lefűllete *Bellier*t. A bíróság előtt, amikor megkérdezték, miért szidalmazta a hadnagyot, így felelt:

— Én a hadseregnek esküdt ellensége vagyok! A hadsereg esküdt ellenségét három hónapi fogházra és 16 frank pénzbírságra ítélték.

Cselédek otthona.

A sokféle mizeria között, melyről olykor-olykor szó esik a hírlapok hasábjain, nem ismeretlen az, amelyet *cselédmizéria* néven ismer a közönség. Ahány háziasszony van a fővárosban, az saját kezserves tapasztalatai alapján mind tud egy-egy érdekes fejezetet azokról a bajokról, amelyeket a családok okoznak, akik — úgy mondják — lusták, erkölcsstelenek és megbízhatatlanok.

Sok mindenfelét megpróbálták már, hogy ezeken a bajokon segítsenek, de állandó siker az e téren megindult mozgalmak egyikét sem kísérte. A baj pedig állandó tanyát ütött már s így teljesen érthető, ha időről-időre ismét megpróbálják, nem lehetne-e ezen a nagy társadalmi visszasságon segíteni és ezzel a cselédmizériát a napirendről végre leszorítani.

A sok próbálkozás terén legújabbán ismét van egy mozgalom, mely a cselédügyet a főváros fenhatósága alatt társadalmi uton akarja rendezni. A mód, melylyel ezt elérni akarja, jól átgondolt és ha a nagy közönség támogatásával sikerül az új egyesületnek céljait megvalósítani, akkor végre el is tűnnek a cselédmizériák.

A *Cselédotthon-egyesület*, mert ez az új egyesület neve, helynelküli női cselédeknek családi otthont nyújt, abban a cselédek anyagi, erkölcsi és szellemi állapotát javítja; a megbetegedett cselédeket (az 1875. évi III. törvénycikkben meghatározott 30 napi támogatással szemben) 60 napig terjedő gyógykezelésben és ingyen gyógyszerekben részesíti; a cselédeket baleset ellen, rokkantság és muló keresetképtelenség eseteiben, az utolsó szolgálati helyén élvezett bérének 60 napig terjedő időre leendő kártalanítására biztosítja; jó cselédeket jutalmaz és elaggott, szolgálatra nem alkalmas cselédeket segít az e célra létesített külön alaptól; végre a *Cselédotthon* útján a cselédszerzést a gazdáknak, valamint a helyszerzést a cselédeknek teljesen díjtalanul lehetővé teszi.

Ha mindezeket a kitűzött feladatokat teljesíteni tudja az egyesület, ami a nagy közönség támogatása mellett mindenesetre sikerül, akkor nem sokára megszűnik a háziasszonyok panaszkodása és nem lesznek többé „rossz cselédek”.

A Békeegyesület közgyűlése.

A Magyar Békeegyesület *Jókai* Mór elnökle alatt tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlést, melyen többek között *Berzevicsy* Albert, a képviselőház alelnöke, *Emmer* Kornél országgyűlési képviselő, *Lichtenberg* Kornél egyetemi tanár stb. is megjelentek, *Jókai* Mór nyitotta meg hosszabb beszéddel.

Beszédében rámutatott arra, hogy a béke apostolai senkinek hátlájára nem számíthatnak. Nagy hadvezetőknek jutnak a Pantheonok, a béke apostolainak csak a Golgothák. A békének nincs hangja, nincs tette, a békét nem csinálják lármás szájjal, hanem hallgató szívvel. És mégis ennek a hallgató

szívnek van óriási feladata a jövendő korszak történetében. Bebizonyították ezt a lefolyt év kiváló eseményei: a Balkán-háboru, az uralkodók kölcsönös látogatásai stb. Amde a béke nemcsak a a hadseregek pihenésében áll. A békeegyletek feladata nemcsak külföldi elhárítására szorítkozik: benn a saját hazájukban van elég sok és elég nagy tennivalójuk a békebarátoknak. Az ágyuk nem dörognek, a kardok nem csattognak, de dülnek a szenvedélyek. Ellenség nem pusztítja országainkat, de pusztítja a szenvedély, a harag. Ebben a belső küzdelemben az országok felbomlását látjuk, melyeket külső ellenség megdönteni nem birt, magának a szabadságnak, a parlamenti alkotmánynak bukását retteggük, melyeknek létrehozásáért az elmúlt félszázad legjobbjai életüket, boldogságukat feláldozták.

A kibékítő szerepe — úgy mond — hálátlan szerep; díjazása: mindkét félről bőven osztható títés. És én azért még sem teszek le arról a reményről, hogy lesznek kiváló egyéniségek hazánk és a más országok társadalmi köreiből, kik az izgatás olcsó dicsősége helyett a kibékítés drága elfeledtetését fogják életük feladatául választani. Ezeket üdvözlöm a mai gyűlésünk alkalmából, kiknek szebb nevet nem tudok adni, mint ezt a szót: „ember.”

Az ősz poétát hosszan és lelkesen éljeneztek. Ezután *Kemény* Ferencz titkár az egyesület lefolyt évi működéséről és jövő évi feladatairól tett jelentést, amelyet *Kende* Lajos pénztáros jelentésével együtt a közgyűlés köszönettel tudomásul vett, s úgy a titkárnak, mint a pénztárosnak háláját fejezte ki önzetlen fáradozásukért.

A Magyar Békeegyesület tavaly 100 forint pályadíjat tűzött ki oly dolgozatra, a mely a béke eszméjét a gyermekek szívébe is belecsepegtesse. A pályázatra három munka érkezett, amelyeknek mindegyike figyelemreméltó, főképen az I. számú, amely igen gondosan dolgozza fel anyagát, de javaslatai kiegészítésre szorulnak. A díjat így egyik munkának sem adják ki, de az I. számú az egyesület költségén nyomtatásban meg fog jelenni. E dolgozat szerzője, — amint értesülünk — dr. *Friedrich* Imre. Az alelnöki állás, *Horváth* Gyula elhalálása folytán, megüresedett. Miután a közgyűlés a veszettség fölött érzett fájdalomnak adott kifejezést, ez állásra egyhangulag dr. *Emmer* Kornél országos képviselőt választották meg. Az új alelnök hálás köszönetet mondott a kitüntető bizalomért, amely ismét odaülteti őt *Jókai* Mór mellé, akinek a képviselőházban hat éven át szomszédja volt s akitől a mostoha sors utóbb elragadta. (Derűtség.)

A közgyűlés ezután kiegészítette a választmányt és néhány új tagot vett föl. Az indítvány során dr. *Szilágyi* Aurél azt javasolta, hogy az 1 forint évi tagsági díjat emeljék föl 2 forintra. Az indítvány tárgyalását az elnök kérelmére a jövő évi közgyűlés napirendjére tűzték ki.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* *A Marcelle* premíer ejs. *Sardou* „*Marcelle*”-jének első előadása február 4-ikén lesz a Nemzeti Színházban.

* *Filharmóniai hangverseny*. Az V-ik filharmóniai hangversenyt január 26-án tartják meg *Erkel* Sándor vezénylete alatt. Az est szólistája *Gura* Jenő, a kitűnő bariton énekes lesz. Jegyek *Méry* Bélánál kaphatók.

* *Kamrazone*. A *Grünfeld-Bürger*-féle quartett VII-ik népszerű hangversenye vasárnap, január 23-án, délután 4 és fél órakor lesz a Royal termében. E hangversenyben közreműködik *Saner* Emil és *Rabl* Valter zongoránegyesében játsza a zongorarészt. A műsor többi számai: *Haydn* G-dur vonónegyese és *Beethoven* C-dur ötöse (II. mélyhegedű Jaulusz Béla).

* *A „Revizor”* francziául. *Gogol* híres műve most *Merimée* Prosper francia földolgozásában színiere került a párisi „*Oeuvre*”-ben. A premiére teljes sikerrel végződött. Az eredeti műnek pompás, karakterisztikus jelenetei a modern, finomult ízlésű francia színpadon nem hathatnak. Ezenfelül a fordítás sem mintaszerű és az orosz „milieu”-t egyáltalán nem adja vissza.

* **Pálmay Ilka Debreczenben.** Pálmay Ilka e hónap 20-án Debreczenben hangversenyez az „Aranybika” dísztermében. Fölépte iránt nagy az érdeklődés.

* **Több színház egy kézben.** Most, hogy Carvalho, az Opera Comique igazgatója meghalt és utódjával többek közt különböző színházak igazgatóit emlegetik, a „szerzők és zeneszerzők szindikátusa” Sardou indítványára kimondotta, hogy a jövőre állást foglal az ellen, hogy két színházi vállalat nyíltan vagy titokban egy kézben legyen.

* **Verdi zsolttárol.** Az öreg Verdi csakugyan nem komponál operát. Ellenben szorgalmasan átnezegeti azokat a zsolttárolatokat és egyéb egyházi szerzeményeket, amelyeket régebben írt és amelyeket most saját alá rendez.

* **Lindh Marcella vendégjátéka.** A Operaházban Lindh Marcella kedden, e hónap 18-án folytatja vendégszereplését a „Sevillai borbély” Rozina szerepében.

* **Piperlin.** A Magyar színház rendező táblájára egy új darabnak, a „Piperlin” című francia operettnek az olvasópróbáját írták ki. Az újdonságot **Rákosi Viktor** fordította.

* **A „Ma cousine” magyarul.** Meilhac szellemes vígjátéka, a „Ma cousine”, amely **Réjane** asszony vendégjátéka alkalmával fölkelte a budapesti közönség érdeklődését, magyarul is előadásra fog kerülni a **Vígszínházban**. Komor Gyula fordítja le.

* **Az Opéra Comique új igazgatója.** A Carvalho halálával megüresedett igazgatói széket a párisi Opéra Comiquenál már betöltötték. Rambaud, a szépművészetek minisztere ugyanis tegnap írta alá **Carré Albert** kinevezését. Carré tizenöt évig igazgatta a Vaudeville-színházat és egyúttal élén állott a Gymnase-nak is. Ezeket a színházakat most üzletlátsa, Goret veszi át. Carré Strassburgban született és ma negyvenhat éves; unokaöccse Michel Carrénak, az ismert librettistának és maga is több színdarabot írt. Nagy látkörü, éles ítélő és ötletes ember. Tavaly a kormány megbízásából tanulmányozta a külföldi dalmű-színházakat. Zenei tanácsadója, amolyan művezetője **Messenger André**, a zeneszerző lesz. Újításként kariskolát szervez a színháznál.

* **Bismarok a színpadon.** A színpad nem nevezik ugyan meg, de könnyen rá lehet ismerni. Szerepel pedig **Voss Rikárdnak** „A király” című új drámájában. A vaskanczellár életéből és jelleméből egy-egy vonás világosan kidomborodik. A darabnak egy másik alakjában viszont II. Lajos regényes fiziognómiája látszik. Az újdonság a berlini Schiller-színházban került bemutatásra. Van benne egy kevés képzelmű erő és poézis, de egészben véve zavaros és pathétikus. A közönség nagyon hűvösen fogadta.

VIDÉK.

* **(Máramaros vármegye közgyűlése.)** Máramaros vármegye közigazgatási bizottsága e hónap 15-én **Kutka Kálmán** alispán elnöke alatt ez évben tartotta első ülését. Az alispán jelentette, hogy a mezőgazdasági bizottság jelentése folytán intézkedett, hogy a robbanó anyagok elárúsítása körül megállapított szabályokat megtartsák és a visszaéléseket megtorolják, mivel az utóbbi időben a dinamittal való halászás nagy mérveket öltött. Az országgyűlési képviselők 1898. évi állandó névjegyzéke megállapított. Iza községben a kereskedelmi miniszter „kosárfonótanfolyamot” állíttatott, — a belügyminiszter rendeletet adott ki, a névmagyarosítás iránti kérvények soronkívüli elintézése tárgyában. — **Kovács Gusztáv** pénzügyigazgató jelentette ezután, hogy az elmúlt évben 82,000 forinttal több adó folyt be, mint a múlt évben, pedig az elmúlt évben állami adóvégrehajtók sem alkalmaztattak. Az alispán felszólására a bizottság elismerését fejezte ki a fáradhatatlan, ügybuzgó pénzügyigazgatónak. Az elmúlt évben 229,000 forintnyi bevehetetlen adó leiratott. — **Dr. Kozma Sándor** h. tisztii főorvos jelentése szerint **Máramaros** vármegyében, a múlt hóban a közegészségi állapot, habár a megelőző havinál némileg kedvezőtlenebb is volt, de azért nagyobb halálozási esetek nem fordultak elő, amennyiben a betegedések száma emelkedett ugyan, de a fertőző betegségek száma apadást mutatott.

* **(Moson vármegye rendkívüli közgyűlése.)** **Moson** vármegye törvényhatósági bizottsága gróf **Pálffy Daun** Lipót főispán elnöke alatt, rendkívüli közgyűlést tartott, amely kizárólag az állásától fejelemileg elmozdított alispán, **Tóth Imre** ügyével foglalkozott. Felolvasták a belügyminiszternek az első és másodfokú határozatokat helybenhagyó határozatát. Eszerint beállott annak szüksége, hogy az alispáni állás betöltésére a legközelebbi közgyűlésen. Erre nézve a főispán saját hatáskörében még a múlt évi december 26-dikán pályázatot bocsátott ki, a pályázati határidő e hónap 8-án le is járt. Ez eljárást **dr. Bobeszt István** magyaróvári ügyvéd, megyebizottsági tag törvényellenesnek jelentette ki, mert nézte szerint, az eljárás az, hogy a közgyűlés előbb tudomásul veszi az állás megüresedését és csak azután hatalmazza fel a főispánt a pályázat kiírására indítványozta tehát, hogy az eddigi pályázatot semmiesnek tekintsek s új pályázat kiírására szólítsák fel a főispánt. Gróf **Pálffy-Daun** Lipót főispán hivatkozott az 1886. évi XXIII. t.-cz. rendelkezéseire, mely szerint ily esetekben a legközelebbi közgyűlésen betöltendő a megürült alispáni állás. E tárgyban kérdést is intézett a belügyminiszterhez s ott eljárást helybenhagyták. Végül **Pogány József** helyettes alispán eddigi működéséről beszámolván, neki a felmentvény megadott és az alispáni szék betöltéséig az alispáni teendőket végzését a főispán a megyei főjegyzőre, **Békeffy Jenőre** bízta. Ezzel a rendkívüli közgyűlés befejeztetett, hogy bő anyagot adjon a jövő héten, folyó hó 22-én megtartandó közgyűlésre történő előkészületekre. Ez a közgyűlés egy főkresterauráció lesz, amennyiben ekkor töltik be a nyugdíjazás folytán megüresedett árvaszéki elnöki, egy főszolgabírói és az ezen állások betöltésével üresedésbe jövő állásokat is.

* **(Kibővített telefon-hálózat.)** A nagybecskerek-i telefon-hálózat, mint ottani tudósítónk jelenti — a tegnapi nappal Budapestre is kiterjesztetett. Üdös hatással lesz ez az intézmény most a város gazdasági életére, mely már régen várja ez eszme megvalósítását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **A szerb király zsarolói.** **Benkő Rózsi** és **Kovács F. Sándor** bűnügyében **dr. Halász Lajos** királyi alügyész ma zsarolás vétsége miatt indítványozta a bűnvádi vizsgálat elrendelését. A törvényszék **Puscariu** bírót bízta meg a vizsgálat vezetésével, aki **Benkő Rózsi** ma délelőtt már ki is hallgatta és **dr. Gál Jenő** védő kérésére **elrendelte szabadlábra való helyezését.** **Benkő Rózsi** azonban nem nagyon örült ennek a szabadlábra helyezésnek, mert újra visszaküldték a főkapitánysághoz, mely az **eltolonczolási eljárást** tette folyamatba a csinos orfeuménekessé ellen. **Kovács F. Sándor** szabadlábra helyezése tárgyában holnap határoz a vizsgálatbíró. Nem valószínű, hogy holnap már kiszabadul, mert ellene más büncselekmény miatt is vizsgálat van folyamatban. A vizsgálóbíró a zsarolás ügyében is holnap hallgatja ki **Kovácsot.**

— **A szerelem mártírja.** Az Országos raktárházak nagybecskerek-i fióktelepének pénztárnoka, a tizenkilenc esztendő **Lichtenstein** József még múlt év augusztus havában ötezer forintot sikkasztott, azután szeretőjével, **Hrabovszky Annával** utra kelt Amerika felé. A szökevények eljutottak Brémáig, ahol letartóztatták őket s a kiadási eljárás befejeztével mindkettőt Nagybecskerekre szállították. Az elsikkasztott összegből 4400 forintot találtak még **Lichtensteinnél**, aki azzal védekezik, hogy **Hrabovszky Anna** iránt **érett határtalan szerelme** sodorta a bűnbe. Az elfogott szerelmesek bűnperében, mint nagybecskerek-i tudósítónk jelenti, ma hoztak ítéletet. **Lichtenstein** egy évi, **Hrabovszky** 3 heti börtönt kapott.

Életbiztosítás.

— **Egy főjelentés előzményei.** —
Az ügynök: Kérem, én **Böti Ignác** vagyok!
A családfő: „Eő”-vel, „h”-val és „y”-val?
— Nem. „c”-z”-vel. Vezértikára vagyok az „Élet” című biztosító-társaságnak. Alapítke 1600 millió frank,
— Aranyban, vagy ezüstben?
— Az mindég. A kérdés az, hogy biztosította-e már uraságod az életét? Igen vagy nem?
— Nem.
— Családos ember?
— Igen.

— Uram! Én szókimondó ember vagyok. Tudja-e, hogy ön huszonötöt érdemel? . . . Ne méltóztassék fölfortyanni, mert nekem van igazam. Tegyük fel, hogy holnap meghal . . .

— Már mint én?

— Igen, ön! Rossz bórben van. Az urba csak hálni jár a lélek. Önnek minden óra, amelyet átél, egy-egy kedves ajándék a Gondviselésétől . . .

— Ugyan?!

— Ön tudóbajos! . . . Ne tagadja. Ha én egyszer kimondom valakiről a szentenciát, hogy tudóbajos, hát az tudóbajos. Oh, az én szemem nem csalnak! Szeme bágyadt, kifejezéstelen, mondhatnám: vizenyős, arca beesett, viaszszarga, ajka fehér, kezei vörösek . . . Gyakran van láza . . . Éjjelenként izzadni szokott . . .

— Néha izzadok . . .

— No látja! Nem adok önnek másfél esztendőt! Száz szónak is egy a vége: itt az ideje, hogy biztosítsa az életét. Talán még nem késő. Lelki szemimmal már látom a jövőt. Ön másfél év múlva, egy szép őszi estén kiköhögi tüdejét: meghal. Másnap megjelenik az intézetben becses felesége egy biztosítási kötvénnyel és a nyugtákkal és leolvassnak a kezébe husz darab ropogós ezrest. Abból 10,000 forint a gyerekeké, 10,000 forint pedig az asszonyé, aki azonnal férjhez mehet másodszor is.

— Igaza van. Hát ön? Családos?

Hogyne! Hét leányom van, egyik csunyább a másiknál. De be is biztosítottam az életemet kerek harmincezer forint erejéig.

— Gratulálok önnek!

— Miért?

— Mert ön az urat tüstént kiröpitem az ablakon. Gyönyörűen kitöri a nyakát és az ön becses felesége holnap harmincezer forinthez jut. Holnapután már újra férjhez mehet . . .

— Izzetlen tréfa.

— Sőt ellenkezőleg. Én nem szoktam tréfolni . . . Hé, János! . . .

János: (Belép) Parancs?

A családfő: Nyisd ki az ablakot!

Az ügynök: De kérem! Ön feleli, hogy a negyedik emeleten vagyunk!

— Annál jobb a — feleségének.

— Én segítségért kiáltok.

— Csak tessék! A múlt esztendőben egy pénzágenst dobtam ki az ablakon. Szörnyet halt! De nem büntettek meg, mert az orvosszakértők azt mondják, hogy bolond vagyok.

Az ügynök: (Ijedten) Bolond? . . . Kérem, az imént föllenttem. Én nem vagyok biztosítási ügynök, engem nem hívnak sem Bötinek, sem Ignácznak. Hát ugy nézek én ki, mint akit Beöthynek hívnak?

A családfő: Az már más. Akkor hát kiröpülhet az ajtón is. János! Dobd ki ezt az urat!

János: (Nagyot köhög, beleköp a marékába, aztán kidobja az ügynököt.) Legyen szerencsénk máskor is!

(Öt perc múlva):

Az ügynök: (Bedugja a fejét. Vigyorogva.) Alázzolgája!

A családfő: Mit akar?

Az ügynök: Na mondhatom, hogy alaposan megréftált az ur? Hanem azért ön járta meg, s nem én . . .

— Hogyan?

— Én arra utazok, hogy vagy felfofozzanak, vagy kidobjanak. És ön belement a hálóba.

— Nem értem.

— Csak türelem! Ha én most főjelentem az urat, elítélik legalább száz forint pénzbüntetésre, ugy-e?

— Ugy van.

— Ráadásul pedig meghurcolják az újságokban . . .

— Ugy van.

— Nos, adjon nekem tíz forintot, és én hallgatok.

— Becsületére?

— Becsületemre! Tudja kérem: én praktikus ember vagyok. Kidobtak már legalább száz helyről;

nincsen annyi nap az évben, mint ahányszor már felpofoztak. De én nem tettem följelentést soha! No ja! Majd én bolond vagyok! Majd én gazdagítani fogom a kincstárt! Oh nem! Szerény vagyok. Egy pofonért megelégszem öt forinttal, egy kidobásnak pedig tíz forint a taksája. Kérem tehát a tíz forintot.

— Mindjárt. Hé, János!

János (Belép): Parancs?

A család: Dobb ki ezt a hunczfutót, de úgy, hogy vissza ne jöjjön.

Az ügynök: Tiltakozom.

János: Gyere csak, te kis piszkos!

Az ügynök: Segítség!

János: Ne ordíj, kutya! Nincs pardon! Ütem én már ilyesmért. Legfeljebb még egyszer ülök tíz esztendő. Egy-kettő! Imádkozzál, ha van istened!

Az ügynök: Gondoljon Baumgarten Izidorra!

János: Sohse gondolkodok én! Imádkozzál, mert két perc múlva palacsinta lesz!

Az ügynök: Van egy utolsó kívánságom. Engedje meg, hogy előbb elbucuzzak a feleségemtől.

János: Jól van no! Hanem aztán vissza gyere, ha kedves az életed!

Az ügynök: (az ajtóban) Csak azért sem jövök vissza. Majd megmutatom én az uraknak, hogy ki az a Bóti Ignác! ... Gutlus.

SPORT.

† Hírek a turtról. Ottó főherceg a kottlingbrunni versenyegylet javára tiszteletdíjat adományozott. — Meridian, mely a pályán két év óta nem jelent meg, újra trainingben van. Az öt éves ménének a Királydíjban és Szent István-díjban van indulási jogosultsága. — Lebaudy Róbert végleg elhagyta Franciaországot, s nálunk fog letelepedni. — Mindig, a bécsi derby favoritja, már kiépült bajából — Istállótalajdonosaink közül az 1900-ban futandó hamburgi nagy díjra Péchy Andor, Dreher Antal, Szemere Miklós, báró Springer Gusztáv, Wahrmann Rikárd és Mr Y. B. adtak be nevezéseket. Gróf Apponyi Antal végleg felosztja versenyistállóját — A német Hanza-díj 47 nevezéssel zárult. A magyar lovak közül Tip-Top, Bussler, Tick-Tack, Cziganylegény, Doria és Eigentlich vannak benevezve.

† Birok-verseny. Érdekes birokversenyt rendez e hónap 20-án este, 7 órakor, a Royal nagy termében Goldreich Armand magyar bajnok, ki ez alkalommal be akarja mutatni 6 hónapi iskolájának eredményét. Együttal a világ nevesebb birok-mestereit is felszólította barátságos mérkőzésre. Többek között Sanzart, Pannont, Porbellit, Busse-lont, Jon Ferryt, Meisnert, Doublent. Sportkörökben már most is fogadások történnek a versenyek eredményére nézve.

† 21 sötét ló. Az ez évben futandó derbyben huszonegy sötét lónak van indulási joga. A még sohasem futott teliverek a következők:

Blaskovich Ernő pmje Szózat ap Galaor a Takaros. Gróf Esterházy Mór szmje Dorflump ap Morgan a Partisane. Gróf Festetics Tasziló pmje St. Nitouche ap Galopin a St. Kilda. Gróf Forgách László pmje Felöld ap Beaumont a Dolly. Herceg Fürstenberg pmje Menelik I. ap Ayrshir a Seraph. Gróf Hadik-Barkóczy E. pmje Aldomás ap Monbar v. Dunure a Altona. Gróf Károlyi László pmje Yatagan ap Johnsbach a Irka. Gróf Kinsky Zdenko stpmje Milost ap Panzerschiff a Misfit. Gróf Kinsky Zdenko pmje Timur ap Arcadian a Tessék. Lebaudy Róbert smje Voisius ap Goldfinch a Ricotta. Lebaudy Róbert skja Ma Belle ap Tristan a Schalwe Remember. Péchy Andor pmje Döme ap Fenék a Haweswater. Péchy Andor pmje Menelik ap Kisbéröcsce a Merény. Péchy Andor smje President ap Prinze Rudolf a Summer Breeze. Báró Schossberger pmje Juratus ap Panzerschiff a Justina. Báró Schossberger F. pmje Poroszló ap Bálvány a Bead Roll. Szemere Miklós pmje Félénk ap Galaor a Felhő. Szemere Miklós pmje Makó ap Morion a Rebecca. Szemere Miklós stpmje Senorita ap Stronzian a Comtesse Josefina. Báró Springer Gusztáv pmje Vert-Vert ap Primás I. v. Kisbéröcsbse v. Gunnersbury a Vertumna. Gróf Sternberg A. smje Selig Reicher ap Master Kildare a Maritana.

Az állva maradt háromévesek közül legjobb származása Makó-nak, a legjobb hím Szózat-nak van.

FARSANG.

Építő iparosok bálja. Az építő iparosok bálja, melyet január 22-én tartanak a Vigadó összes termeiben, az idén is szép sikerrel kecsegteti a rendezőséget, amely remek tánczrenddel lepi majd meg a hölgyközönséget. A bálanyai tisztséget Alpár Ignác, Majorossy Gézá és Walla József viselik.

Magyar tisztviselők mulatsága. A Magyar tisztviselők országos egyesülete folyó hó 27-én, csütörtökön, zártkörű tánczestélyt tart. A rendező bizottság 28 tagból áll. A jegyek a meghívó előmulatása mellett január 22-től 26-ig az egyesület Kossuth Lajos-utca 4. sz. a. helyiségében 6—7 óra közt válthatók.

A nemzeti színház bálja. Az idei farsangnak egyik érdekes mulatsága lesz a nemzeti színház bálja, amelyet márczius elsején a fővárosi vigadó termeiben rendeznek a színházi műszaki személyzet nyugdíjalapja javára. A bálanya tisztét Csillag Teréz tölti be, míg a rendezőség élén Gyenes László elnök, Zilahi Gyula és Dezső József alelnökök, Vági Alfréd pénztáros, Blázy Lajos jegyző és Mantzfeld József ellenőr buzgólkodnak.

Tanárjelöltek mulatsága. A polgári iskolai tanárjelöltek február 8-án „Segítő Egyesület”-ük javára dr. Falk Miksa, Gyertyánffy István, Kovács Albert, dr. Kiss Aron és dr. Veredy Károly védnöksége alatt a krisztinavárosi „Kaszinó” termeiben hangversenyyel egybekötött tánczestélyt rendeznek. A meghívókat a napokban küldi szét a rendező bizottság.

A Ludoviczeum farsangja. A Ludovika-akadémia növendékei az idei farsang alatt négyszer is fognak mulatni. A házi jellegű mulatságoknak előkészületei most folynak és sorrendjük a következők: januárban két mulatság lesz a Ludoviczeumban, 19-én az első és a második 29-én; februárban az első 9-én, a második farsang utólján, 21-én.

Álarczosbál. Ma este zajlott le a „Vigadó” termeiben a Mensa-Akadémika javára tartott álarczos bál. A mulatság kitűnően sikerült s méltó megnyitója volt az idei álarczos báloknak.

Farsangi naptár:

Január.

22. Építőiparosok bálja a Vigadóban.
23. Fröbel-nőegylet álarczos bálja.
24. Protestáns-bál a Vigadóban.
26. Szloga szerb egyesület bálja a Vigadóban.
27. Magyar tisztviselők országos egyesületének zártkörű tánczestélye.
27. Eintracht német kolónia elite-bálja a Vigadóban.
29. Önkéntes tűzoltók bálja a Royal nagyszállóban.
29. Nemzeti, Vig és Népszínház nyugdíjintézetének álarczos bálja a Vigadóban.
29. Tiszti kaszinó álarczos bálja a Károly-kaszárnyában.
30. Vigadói nagy álarczos bál.

Február.

1. A III-ik ker. „Polgári kör” hangversenyyel egybekötött tánczestélye a „Korona”-vendéglőben.
1. Athleta-bál a Vigadóban.
1. A budapesti bádigos, rézöntő és harangöntő mesterek bálja a Royal-szálloda termében.
2. Posta-álarczos bálja a Vigadóban.
4. Budapesti artisták egyesületének bálja a Vigadóban.
5. Műrajzolók egyesületének bálja a Royal nagyszállóban.
6. Magyar gazdasszonyok álarczos bálja a Vigadóban.
6. Teknős-bál a Royal nagyszállóban.
8. A budapesti posta-tisztikar bálja a Vigadóban.
8. Polgári iskolai tanárjelöltek hangversenyyel egybekötött tánczestélye a krisztinavárosi kaszinóban.
10. Tököllyi szerb intézet bálja a Vigadóban.
12. Gépgyári tisztviselők bálja a Vigadóban.
12. A IX-ik kerületi ferencvárosi asztaltársaság tánczestélye a Bakács téri polgári kör disztermében.
13. Izraelita nőegylet bálja a Vigadóban.
14. Nemzeti színház műszaki személyzetének bálja a Vigadóban.
16. Medikus-tánczestély a Royal nagyszállóban.
17. Fővárosi szegény gyermekkert bálja a Vigadóban.
18. Vendéglők és szállodások bálja a Royalban.
19. Pestmegeyi bál a Vigadóban.
20. Első bolond estély a Vigadóban.
21. Fővárosi hivataloszlók bálja a Vigadóban.
22. Lakatos-bál a Vigadóban.
22. Második bolond-estély a Vigadóban.
26. Eintracht bolond-estélye a Royal nagyszállóban.
27. Sütők bálja a Vigadóban.

Márczius.

5. Hunnia evezős-egylet piknikje.
6. Czukrász-bál a Vigadóban.
11. Ügyészségi piknik a Vigadóban.
13. Paraszt-bál a Vigadóban.
15. A hétfői caroussel-társaság piknikje.
18. Vas- és fémestergályosok bálja a Vigadóban.
19. Képviselet-házi piknik a Hungária szállóban.
20. Huszáronkéntesek piknikje.

MINDENFÉLE.

Indus herceg, mint sportőr. A pattalaj maharadzsa egyike északindiai leggazdagabb fejedelmének, aki angol nőt vett el feleségül. A maharadzsa szenvedélyes sportsman és legutóbb egy nagy farkas kopót hozatott Angliából, hogy azokkal rőt vadra vadászson. Vadászatai alkalmával nem puskát használ, hanem vetődárdát és lándzsát, a melyekkel oly ügyesen bánik, hogy vadász-vendégei — többnyire magasrangú angol tisztek, alig győzték bámulni.

Mozart-ereklye. Rendkívül érdekes Mozart-ereklye vált a napokban ismeretessé és hozzáférhetővé Berlinben. Ez egy zenei vázlatkönyvecske, amely negyvenkét lapot tartalmaz s Mozart atyjának feljegyzése szerint a fiatal Mozart volt nyolcz éves korában. A rendkívül érdekes könyv a berlini Mozart-egyesület elnökének a birtokában van s beható vizsgálatok megerősítették azt, hogy a benne foglalt feljegyzések valóban Mozarttól származnak. Minthogy sok eddig ismeretlen vázlatot is tartalmaz a könyvecske, a nyilvánosságra hozatala értékes adalékokat fog szolgáltatni a zseniális művész fejlődésének történetéhez.

Ideális cselédszerző. Londonban a cselédek dolgában új divat kapott lábra. Az angol cselédséget a keletindiai cselédek konkurencziája fenyegeti. És ez a konkurencia szerfölött veszedelmes, mert az indiai cselédek nem kívánnak több bárt, mint az angolok, ellenben hasonlíthatatlanul többet és jobban dolgoznak, mint az angol kollegáik. Ma már alig van előkelőbb londoni család, akinek ne volna indiai cselédje. A fő dolog, hogy a hindu inas nemzeti öltözékében, tehát fehér kosztümben, turbánosan, aranyfüggősen s meztelen lábain himzett papucskokban végezze kötelességeit. A devonshirei hercegnőnek van egy hat láb magas hindu komornyikja, aki mindig a bakon ül, mikor a hercegnő a Hyde-parkba kikocsikázik.

Az angol cselédek gyűlölik ezeket a mohamedánokat, először a vallásuk miatt, azután meg, és főleg azért, mert azok sokkal ügyesebbek és használhatóbbak, mint ők. A hindu inas nem fecseg, nem czivakodik és nagy tiszteletben tartja a gazdáját. Megteríti az asztalt, rendben tartja az ebédlőt, a család férfi-tagjai körül elvégzi az összes komornyik- és inas-teendőket, vezeti a számadásokat, fogadó napokon elkészíti és feladja a teát. Művésziesen kijavítja a hibás vászonneműt és esetleg még a szobaleányt is helyettesíti. Ezeket a mintacselédeket egy mintacselédszerző helyezi el, akinek Kensingtonban csinos háza van, amely úgy van berendezve, mint egy előkelő angol családi ház. A rendkívül tisztán tartott előcsarnokon át belépünk az irodába, ahol pontosan tudatjuk az ott tartózkodó ural, hogy mire van szükségünk. Lefizetünk két guineát (25 forintot) s a tiszteletre méltó ur megnyom egy gombot s azután a telefonon utasításokat ad.

Tíz perc leteltével, megjelenik egy pompás libériába öltözött inas, ugyanolyan, minőt kívántunk. Ugy ezzel az inással, mint akármelyik másféle cseléddel a cselédközvetítő ur kitűnően berendezett lakásában sorba elpróbáltatja mindazokat a tennivalókat, amelyeket a felfogandótól kívánnak. Az ott előttünk terít, vendéget jelent be, ruhát tisztogat, felszolgál, takarít, főz, szóval valóságos vizsgát tesz a tudományáról. Így aztán nem vesz az ember macskát zsákban s a felfogadott cseléd okvetlenül beválik.

Az alibi-iroda Párisban. A Dreyfus-Esterházy pörben többször szóba került egy czimiroda, amely a Passage de l'Opéra-ban székel. Ez az iroda azzal foglalkozik, hogy a világ minden részében átvessze leveleket és táviratokat s arról a helyről keltezi, ahonnan tetszik. Anélkül, hogy rendes lakhelyünket el kellene hagynunk, minden országból küldhetünk leveleket és táviratokat arra a helyre, ahová óhajtjuk. A párisiak erősen használják ezt az irodát és hogy milyen célra, kiderül abból, hogy a közönség körében alibi-irodának nevezik. A főczélja tényleg az, hogy a levél elküldőjének alibi-jét bizonyítsa. Egy férj például „elutazhatik” és Párisban maradó feleségének gyöngéd leveleket küldhet Lvonból, Buda-

pestről, Szentpétervárról, mialatt a francia főváros chautantjaiban mulat, a feleség pedig levélileg bizonyíthatja, hogy mindennap meglátogatja egy másik nagynénjét vagy egy barátját mialatt udvarlójával kirándul Boulogneba vagy Nizzába. És mindezt az alibi-irodának köszönhetik. Az iroda 400 ügynökkel dolgozik, akik Európa minden részéből elküldöztetik a központi bureau utján hozzájuk juttatott leveleket. Egyéb dolguk sincs, mint a zárt borítékban hozzájuk érkező leveleket bedobni a postaszekrénybe vagy a kész táviratokat földadni. Proviziónal kapnak minden levélért $\frac{1}{2}$, minden táviratért $1\frac{1}{2}$ frankot.

A Sardou-Sarah Bernhardt-czég legújabb reklámja. Sardou újra egy babát kapott ajándékba. Persze nem afféle közönséges babát, hanem olyan remekművet, amelynek mestere a festő-szobrász Gerome volt. Ez a baba arcra a megszólamlásig hasonlít Sarah Bernhardt-hoz s a Gismonda kosztümjébe van felöltöztetve. Sarah mint baba, s Sardou, aki játszik vele, mily fejedelmi idill.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Plósz Pál, dr. Gomersich Antal egyetemi rendes, dr. Moravcsik Emil egyetemi rendkívüli tanárokat, továbbá dr. Farkas László királyi tanácsos kórházi főorvost és dr. Bakó Sándor egyetemi magántanárt további 3 évre az igazságügyi tanács tagjaivá, a pénzügyminiszter Ménes Péter szemellenőrt a szolnoki pénzügyigazgatóságához számvizsgálóvá, Fehérvári Jakab lotóhivatali segédtséget számszítót, Divics Márk fővármihatali vámgyakornokot az eszéki dohányraktárhoz segédtséget, Rabonbaldt Imre zágrábi lakost a pozsegi pénzügyigazgatóságához díjas számgyakornokká, Faszl Nándor és Payer János számgyakornokjelöltek a pénzügyminiszteriumhoz díjtalan számgyakornokká, Bálint Géza számgyakornokjelöltek a gyulai pénzügyigazgatóságához díjtalan számgyakornokká, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Pitea Mariska tanítónőt a kolozsvári állami tanítónőképző intézetbe a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtanítónővé, Farkas Róza tanítónőt a felsőturkeski elemi iskolához rendes tanítónővé, a kassai királyi tábla elnöke Dianovszky Vilmos volt bírósági joggyakornokot a kassai királyi táblához díjas joggyakornokká nevezte ki.

Magyar név. A belügyminiszter engedelmével Bergel Ödön marosvásárhelyi lakos Benkőre, Spitzer Nándor peraki lakos Szemerire, dr. Lauffer Sámuel kapuvári lakos Lászlóra, Sesnyovszky Gyula gyöngyösi lakos Molnárra, Bobora Miklós hodási lakos Barabásra, Poischka Janka budapesti lakos Perényire, Fischer Ferencz budapesti lakos Fodor-ra, Kapeller Béla budapesti levéltári segéd Kerényire, Roth Mózes budapesti lakos Hajnal-ra, Sonnenberg Gizella fővárosi lakos Ckóra, Cservenka Ferencz fővárosi tanító Cserhalmira, dr. Szűcs Nándor szolnoki lakos Szűcsre, Scheitz László nyitrai lakos Szállgyira, Aravszky György békéscsabai lakos Aradira, Geispiet Ferencz budapesti lakos Oroszvárra, Meidl István görögny-szentmizsei lakos Magyarvárra változtatta át a nevet.

Árverések. A fővárosban: Feith Gábor és Antal ingatlanai, alkotmány-utca 22. január 29., özv. Meinhardt Tamásné ingatlanai, alkotmány-utca 22. február 4., Germán Károly ingóságai, váci-körút 56. január 17., Friedmann Lipót ingóságai, Dorottya-utca 11. január 17., Fellner Leó ingóságai, Podmaniczky-utca 11. január 17., Bota Szilárd ingóságai, Kossuth Lajos-utca 12. február 4., Kohn Ignác és neje ingóságai, rózsá-utca 44. január 17., Mán Józsefné ingóságai, Andrassy-ut 100. január 17., Hirt Sámuel ingóságai, kerepesi-ut 82. január 17., Vidor Ede ingóságai, Mártonhegy 7651/B. hsz. január 17., Neuwell Ede ingóságai, dohány-utca 70. január 18., Halász Alajos és neje ingóságai, nefelejcs-utca 50. január 17., Posch Lajos utóda Payer Géza ingóságai, aggteleki-utca 2. január 17., Scheibner Ignác és neje ingóságai, aréna-ut 58. január 17., Kormos Adolf ingóságai, József-körút 65. január 17.

A vidéken: Bregyán Valicska Viktor ingatlanai Bábólán, február 8., Pausz Gizella ingóságai Lugoson, január 24., Materni Susanna ingatlanai Sina községben, február 18., Gyenes István ingatlanai Szabadszállás, február 4., Mikolai Istvánné ingatlanai Tófalubav, január 19., Szikszai Gyula ingóságai Debreczen, január 31., Német István ingatlanai M. Kímle, február 9., Matkovic Bertal ingatlanai Nagy-Födemes, márczius 14., Csik Lipót ingatlanai Módos, február 10., Bokross Elek ingatlanai Kispeszt, január 30., Lapsánszky Antal ingatlanai Iloha, márczius 4., Hercte Ferencz ingatlanai Szabadka, február 28., Bölöny Ödön ingatlanai Szécsény, február 10., Kohut János ingatlanai Turóc-Szent-Márton, február 5., Jovanucsev Szina ingatlanai Bocvár, február 10., özv. Kuzmán Béláné ingatlanai Szent-Endre, február 21.

Pályázatok. A szolnoki alginimnáziumnál kath. hit-tanári, a csaczi járásbírósnál albirói, a debreczeni törvénytudományi aljegyzői, a nagyváradi törvénytudományi aljegyzői, a nagysomkúti adóhivatalnál adóhivatali gyakornoki, a nagyvárosi pénzügyigazgatóságnál végrehajtói, a galgóczi járásbírósnál végrehajtói állás van trespécsben.

Új anyakönyvvezetők. A belügyminiszter az iker-vári anyakönyvi kerületbe Molnár László segédjegyzőt, a magyar-genesi kerületbe Nagy Lajos postamestert anyakönyvvezetővé, Császár Ferencz h. körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a bánhegyesi anyakönyvi kerületbe Kovács Gézát, a végvárosi anyakönyvi kerületbe Neuman Győző segédjegyzőt anyakönyvvezetőhelyettesévé nevezte ki.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Előfizetés, Nagy-Surány. Sem az első, sem a második nem helyes és nem magyaros; hanem így a leghelyesebb: *Szamos vármegye nagyfalusi járásának főszolgabírája.* Mert ezzel a raggal van kifejezve, hogy melyik vármegye melyik járásának a főszolgabírája az illető. Különben erre én is helyesen czélok levelében, csak abban téved, hogy ezt az eladól egyenértékűnek tartja.

D—sz. S—n. Nagyvárad. Tévedésből lett fel-szólítva. A „res judicata”, jogérvényes döntés.

H. E. Moson. Gondoskodunk róla, hogy kívánsága teljesüljön.

K. B. Pusztá-Garázda. — T. I. Halas. — U. G. Sina-Sas. — Új előfizetés. Bácsfeketehegy. H. I. Solt. Sorsjegyeik nem nyertek. — **Honka.** A Budapesti első gyermekmenhely-egylet sorsjátékának húzását elhalasztottuk. Annak idején a húzás eredményéről tudósítani fogunk.

K. B. Szigetvár. Forduljon a népszínház igazgatóságához.

126. sz. előfizetés. Csak kivételesen. Redzerint nem adnak.

Állami hivatalnok. Helyszűke miatt maradt ki. Mindig közöljük.

H. G. Pécs. 1. A fentebbi üzenet önnek is szól. 2. Levelét átküldtük a kiadóhivatalhoz, mely intézkedni fog.

Sz. A.—né. Halas. Alig mulik el nap, hogy ne hirdetnék magukat. A hirdetésből pontos címüket is megtudhatni.

L. Ottó. Miskolcz. Konti József sohasem volt kispap.

K. S. Pozsony. Nem ismerjük. Soha híret sem hallottuk. Az az ur — hogy enyhén fejezzük ki magunkat — füllentett.

KÖZGAZDASÁG.

A hajózás ügyei.

A magyar hajózási egyesület szombaton este tartotta évi közgyűlését s az ezt követő disz-közgyűlést dr. Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnökle alatt a Lloyd-társulat nagytermében, melyet előkelő közönség töltött meg.

A közgyűlés tudomásul vette az évi jelentést, megadta az igazgatóságnak a felmentést, elhatározta az egyesületi tanács s az ügyvivő-igazgatói állás rendszeresítésére vonatkozó alapszabálymódosítást s a kilépő igazgatósági tagok helyébe egyhangulag a következőket választotta be: *Weisz* Jakab magánhajóst, *Wolfinger* Lajos magánhajóst, *Weisz* Károlyt, a M. F. T. t. igazgatóját, *Krenedics* Ödönt, a csavargózós átkelési vállalat igazgatóját, *Klein* S. Gyula nagykereskedőt, *Wallandt* Ernő és *Biró* Tamás miniszteri tanácsosokat, *Szuppán* Károlyt, a D. G. T. főfelügyelőjét, *Reich* Mórt, a Fonciére igazgatóját, *Rapaich* Richardot, a M. F. T. t. igazgatóját, *erényi Ullmann* Lajost, a D. G. T. igazgatóját, *Szabó* Jenő nyugalmazott miniszteri tanácsost, dr. *Szalágyi* Aurélt, a D. G. T. felügyelőjét, *Pellet* Bertalant, a M. F. T. t. főfelügyelőjét, *Schesinger* Pál nagykereskedőt, *Ránk* Rezső miniszteri főmérnököt és *Renner* Vilmost, a D. G. T. hajógyár-igazgatóját. Számvizsgálókká *Geiringer* Arnold és *Zimmermann* Mátyást választották meg.

A diszgyűlést *Matlekovits* Sándor nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg. Jelezte annak nagy horderejét, hogy a magyar hajózási egyesületben sikerült a folyamathajózás ügyének összes tényezőit egyesíteni s közönséget fejezve ki a megjelent illusztris vendégeknek, utalt arra az öröndetes tényre, hogy a hajózás nagy jelentőségének felismerése mindinkább tért hódít. Ezen a téren nagyon sok még a teendő, de az illetékes tényezők érdeklődése reményt nyújt, hogy az egyesület meg fogja közelíteni célját s a magyar folyamathajózás, melynek áldatlan küzdelme ma már a történelem, jobb korszak küszöbéhez jutott. Hatalmas állami tevékenységet látunk a vízi utak szabályozása érdekében; megszűnt a Dunagőzhajózási társulattal viselt háború s hajózási vállalatunk remélhetőleg jól előkészítve néznek a Vaskapu megnyitása elé, mely élénk-ből forgalmat teremt a Dunán. Utál a teendőkre, a hajózási jognak, a hajósok szolgálati viszonyainak szabályozására, a szakoktatás rendezésére, a kellő járművek berendezésének szükségére s a hajózási csatornák kérdésére, mely még mindig megoldatlan.

Az eljenzéssel kísért előki megnyitóbeszéd után *Kovács* Sebestyén Aladár miniszteri osztálytanácsos, műegyetemi tanár úr a felolvasó asztalhoz s a hajózási utakról értekezett. Kimutatta, hogy az erőszükségletet véve tekintetbe, mennyivel olcsóbb a hajót a vasutnál. Forgalmunkra nézve nagy előnyt nyújtana, ha víziúti hálózatunkat javítónak és állós

csatornákkal kiegészítenők. A dunai forgalomban jövőre a vezérszerepet csak úgy biztosíthatjuk magunknak, ha a Vaskapu rendezése s a Dunát az Óderával, Elhával és Rajnával összekötő csatornák kiépítésével Budapestet egyszersmind belföldi víziútjaink központjává tesszük a Tiszához és a Szávához vezető hajócsatornák s egy fejlődésképes budapesti kikötő létesítése által. Addig is kívánatos volna a közúti és vasúti vonalaknak a víziútvonalakkal leendő kapcsolatba hozatala.

A diszgyűlést lakoma követte, melyen a most már az aktív szereplés terére lépő magyar hajózási egyesület elnökét és vezérferfiit szives ovációkban részesítették.

Budapesti értéktőzsde. Budapest, január 18.

A vasárnapi magánforgalom csendes üzlet mellett nyugodt irányzattal folyt le. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 357.30—356.60 forint. Osztrák-magyar államvasut 344.— frt. Osztrák hitelrészvény zárul 356.80 frt.

Biztosítás katonai szolgálat esetére. Az „Első Biztosító Intézetnél Katonai Szolgálat Esetére Ó cs. és kir. fensége József főherceg végnöksége alatt“ (Budapest, V., Erzsébet-tér 1.) m. évi december havában 698.200 koronáról szóló belépési nyilatkozatot nyújtottak be s 889,000 koronáról szóló kötvényt állították ki. A biztosítási tőke tehát immár 28,268.759 koronára rug. Az intézet tudvalevőleg fiugyermekek számára biztosít tőkéket és járadékokat a katonai szolgálat költségeinek fedezése, illetve be nem soroztatás esetén ellátás céljából a nagykorúság idejére.

Kanada 1897-iki termése. A fölös mennyiségben gabonát termelő államok között Kanada jelentékeny szerepet játszik. Főleg Manitoba és Ontario tartományok dusan teremnek búzát, az előbbeni 1,290.882 acre, az utóbbi 1,273.527 acre területen. Őszi buza csak Ontario tartományban lehet vetni, Manitoba csak tavaszi búzát arat. Az utolsó 3 évben a termés volt:

	1895.	1896.	1897.
	Bushel		
Ontario	25,060,000	18,596,763	29,757,000
Manitoba	31,775,028	14,371,806	18,261,950
Egyes vidékek	6,000,000	3,500,000	4,500,000
összesen	62,835,028	36,468,569	52,518,950

Ha ebből a termésből leszámítunk: fogyasztásra, 6 bushelt fejünkint 30,000,000
vetőmagot 7,000,000
állandó kivétel 5,000,000
42,000,000

akkor mintegy 10 $\frac{1}{2}$ millió bushel maradt ez idén kivételre. Az előző években a kivétel csak tavasszal indult meg, de ezidén a kedvező árak arra készítették a farmereket, hogy már most adják el gabonájukat, ami nagyrészt meg is történt.

A görög államadósságok rendezése. Athéni jelentések szerint az állam, hitelezőivel kötött megállapodás feltételeit, még titokban tartja, de azért úgy látszik, megbízhatóak azok a hírek, amelyek a részletekről kiszivárogtak. Ezek szerint 47 százalékot az egyedárusági és hadikárpótlási, 33 százalékot pedig a többi kölcsönökre fordítanak. A bondholderok összesen 14 millió drachmát kapnak. A váltóárfolyamot 185-ben állapítják meg. Ha a bevett összegek nem ragnak 9 millió frankra aranyban, akkor a bondholderokra eső 14 millió drachma és a befolyt összeg közt való különbözet a bondholderok és a kormány közt ugyanazon arányban oszlik meg, mint az esetleges bevételi többlet, tudniillik, hogy a bondholderok számlájára $\frac{1}{2}$, a kormányra pedig $\frac{1}{2}$ rész jut. Athénben külön irodát állítanak fel a közzadósságok számára és ujjászervezik az egyedárusági társaságot.

Kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete. Ez az egyesület, az elnöke, *Zerkovitz* Emil kezdeményezésére tartott előadások első 5 estélyből álló sorozatát befejezte s e hó végén megkezdik a második sorozatot a kereskedelmi és váltófog, a nemzetgazdaságtan, a kereskedelmi és áruismeretek köréből. Az első sorozatot dr. *Sebestyén* Károly tanár töltötte be, a világtörténelem, Magyarország történelme, az irodalom és kereskedelem története érdekes és tanulmányteljes ismertetésével. Az egyesület a helyközvetítés terén humanus újítással öreg-bitette rövid fennállása óta elért sikereit, midőn úgy a főnökök, mint az alkalmazottak részére teljesen díjmentes helyeszközlő-osztályt létesített.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. január 17-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 12. Havi bérlet 12.

A mama.

A gróf Teleki alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott előadói vigyázték 3 felvonásban. Irta Szigligeti.

Személyek:

Mogorinó Vizvári
Cili, leánya Csillag T.
Berki Akos Császár
Esztihe Nagy I.
Szegeő Tivadar Ujlaki
Orni Béla Dezső
Ugrai Miska Faludi
Egy ur Beödy
Inas Abonyi
Pinczér Odry
Szobalóány Dóri M.

Kedzete 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban. 5 képből. Irta: D'Ennery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Kóssor Gyula. Zenéjét szerzette: Planquette R.

Személyek:

XV. Lajos Szirmai
De Chavaunes Szerdahelyi
Henrie Nádai Honka
Leoncio Vidomé
De la garde Georges F. Hegyi
Nicolas Vidor
Michelette Kúry Klára
Valpurgion lovag Solymosi
Artós Kiss M.
La Popelinière Follinus
Athénis Balogh Etel
Solanges Révi A.
Henrietta Barfal M.
Louise Lukácsy O.

Kedzete 7 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzette: Mascagni P. Szövegét írta: Targioni-Tozzetti és Blonasi. Fordította: Radó A.

Személyek:

Santuzza Vasquezne
Lola Abranyiné
Turiddu Larizza
Alfio Mihályi
Lucia Valeni

Utána:

Róbert és Bertram

Ballet 4 képből.
Kedzete 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

574. szám. 574. szám.

Trilby.

Színmű 4 felvonásban. Georges Du Maurier regénye után írta: Paul M. Potter. Ford.: Fáy I. B.

Személyek:

Trilby O. Ferral Delli E.
Talbot Wynne Góth
Alex. Mc. Alister Ráthonyi
William Bagot Tapolczai
Rochemartol Szerényi
Th. de Lafarce Balassa
Svengali Fenyvessi
Gockó Győző
Vinardné Nikó L.
Antony Rónasréki
Lorimer Décsi
Rev. Bagot Gyöngyi
Mrs. Bagot Hunyadi M.
Kaw Karalitzky
Durien Várdi
Vincent Kassay
Claire Barzétai I.
Marguerite Pécsi P.
Rose Bálint R.
Angèle Vágrádi J.
Honorine Bán N.
Philippine Munkácsy

Kedzete fél 8 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Harmadszor.

A Beoltott földesur.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Hirschberger és Kaatz. Magyarosította: Fáy J. Béla.

Személyek:

Kádár Péter Boross E.
Ágota Láng Etel
Lenke Aranyosy
Gallei Károly Fűrédli Béla
Ella Szarvasi I.
Amália Szilasi R.
Szegő Kálmán Balla K.
Ormai Jenő Iványi A.
Dr. Kólema Ferenczi
Fellegyári Nina Hettyey A.
Huber Mátyás
Karakovics Szilágyi
Domokos Székely S.

Kedzete 7 óraker.

Színházi műsorok.

	Romzati Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Kedd	Szerafina	—	A sevillai borbély Rococo	Champaudet állomás	A baba	A gésák	—
Szerda	Folt, amely tisztit	—	Babatündér Nörbbergi baba Nap és föld	Coulisset ur	A varázsgyűrű	A beoltott földesur	—
Csütörtök	Francillon	Bál után Ne fogadj fel soha semmi	A navarrai leány A piros czipő	A harang	A baba	Menyecske kisasszony	—
Péntek	Nők az alkotmányban	A házi tücsök	—	A harang	A gyimesi vadvirág	A gésák	—
Szombat	Agglegények	—	Lohengrin	A harang	Lili	A kikapós patikárius	—
Vasárnap d. u.	Férjek iskolája Misantrop	—	—	Champaudet állomás	A kukta-kisasszony	Menyecske kisasszony	—
Este	Folt, amely tisztit	Rejtett boldogság	Bohémek	A harang	A vereshaju	A beoltott földesur	—

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,

VIII. József-körut 65. szám.

és fiókiadóhivatalunkban

V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Fogak

darabja 2 frt, teljes fog-sor 40 forint

Prohászka Henrik

fogászati műtermében

VII. Lör., Király-utca 15.

Kérem czímre figyelni.

GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Koulé eredeti dobozban, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid), fehér színű, tuczatja 3 és 4 frt, narancsszínű 6 és 8 frt. Viktória, tuczatja 4, 6 és 8 forint.

Halhólyag (hosszu) tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tuczatja 4 és 6 frt. Pely Porus Haase drbja 2 frt. Pely Porus Mensinger darabja 2 frt 60 kr. Párisi óvszpongya tuczatja 4 és 6 frt.

Nőknek legújabb **DIANAÖV** Teufel-féle 3-8 forintig.

Pollitzer Mór és fia cs. és kir. közszereszek

Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 10. szám kapható titoktartás mellett. 354

Magyar királyi áll. mvasutak. Igazgatóság.

183983-97. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alóli igazgatósága az 1898. év folyamán összegyűlő és nélkülözhetővé váló különböző **ócska anyagokat** (sinek és fémműek kivételével) értékesíteni óhajtván, ezek eladása czéljából nyilvános pályázatot hirdet.

Az átengedett anyagok átvétele és eltávolítása tekintetében az alább idézett feltételek irányadók, de az 1898. évi november hó végéig összegyűlendő anyagok feltétlenül ugyanazon év december hó 25-ike előtt, a december hóban összegyűlendők, pedig a következő 1899. évi január hó 25-ig átveendőek s eltávolítandók.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenkint 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlatokat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához (VI. Andrassy-ut 73., II. em. 43. ajtó) következő czimzéssel: „Ajánlat ócska anyagok megvételére a 183983/97. számhoz” 1898. január hó 28-ik napjának déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen czélra rendelt és az említett anyag- és leltár beszerzési szakosztályban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki. A magy. kir. államvasutak részéről határozottan kikötetik, hogy az anyagokért felajánlandó egységárak, vagy az illető gyűjtő szertárban, vagy pedig az ajánlatban meghatározandó távolságra való bérmentes szállítás kikötésével tétessenek, honnét a vevő fél az anyagot saját költségen tartozik továbbítani. A bérmentes szállítás csakis a máv. saját vonalaira köthetők. Nem az általunk kapott nyomtatványon kiállított, vagy a fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Az ajánlattevő magára nézve is kötelezőknek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/96. szám alatt fenálló feltételeinket, melyek aláírásával és 15 kros bélyeggel ellátva okveillenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványunknál példányonként 15 krral megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek. Az ócska anyagok részletes kimutatása anyag- és leltárbeszerzése szakosztályunkban kapható.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt mennyiség és az azért felajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál leteendő. A bánatpénzt az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni.

Bánatpénz, vagy a fentidézett aláirt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, vagy elkésve beérkező ajánlatok, vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérnek, figyelembe vételre nem számíthatnak, ugyszintén olyanok sem, melyekben javítások, vagy vakarások fordulnak elő. Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlati ár számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő.

Az ócska anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő czég tartozik viselni.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéseig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségre szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhesen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni köteles.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok közt, tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson, s hogy végre a czél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1897. december hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Privát Detektiv
BUDAPEST, Ferencz-körut 22.
Elvállal diszkrét kutatásokat és megfigyeléseket egy családú, mint üzleti ügyekben, valamint mindenemű bizonyítékok megszerzését. 360

Üdvös tanács.
Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger** biztos hatású **Mellpasztillái**
veendő. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásának bizonyultak **Egger szóda pasztillái**. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországön; (en)
„Nador”-gyógyszertár Budapest, Váci-körut 17.

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.
187248/97. szám.
Hirdetmény.
Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni.
Debreczen állom. f. é. január 17-én d. e. 9 óraker
Szeged " " " " 20-én " 9
Arad " " " " 27-án " 9
Budapest, 1898. évi január hóban.
Az igazgatóság.